

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W GDAŃSKU

RGD.610- 10/18/MLM

Gdańsk, dnia 27 marca 2019 r.

POSTANOWIENIE nr 40

Na podstawie art. 73a w zw. z art. 33 ust. 4, ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2019 r. poz. 369)

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -
postanawia się:

podać do publicznej wiadomości, na stronie internetowej www.uokik.gov.pl, informację o następującej treści:

„Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informuje, że zachodzi szczególnie uzasadnione podejrzenie, że przedsiębiorca CL Singapore Pte. Ltd z siedzibą w Singapurze, dopuszcza się praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, która może spowodować znaczne straty lub niekorzystne skutki finansowe dla szerokiego kręgu konsumentów.

Przedsiębiorca poprzez założenie, prowadzenie i propagowanie sieci niezależnych przedstawicieli zwanej NetLeaders wynagradzanych w oparciu o opracowany tzw. Plan Wynagrodzeń NetLeaders założył, prowadzi i propaguje system promocyjny typu piramida, o którym mowa w art. 7 pkt 14 w zw. z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2070), który to system uzależnia wynagrodzenie lub inne korzyści materialne otrzymywane przez jego uczestników przede wszystkim od wprowadzenia innych konsumentów do tego systemu, a nie od sprzedaży produktów.

Spółka oferuje produkty tzw. Licencje, których cena wynosi od 100 euro do ponad 25.000 euro. W zamian za opłatę za Licencję licencjobiorca otrzymuje jednostki rozliczeniowe tzw. cykle, którymi może płać za usługi oferowane przez sprzedawcę Licencji aktualnie nie ma jednak możliwości dokonywania płatności cyklami a większość usług (rzekomo dostępnych dla użytkowników/licencjobiorców) jest dopiero w fazie planów lub testów.

Za określoną wpłatę pieniędzy, tytułem zakupu Licencji, nabywcy nie otrzymują więc praktycznie żadnych produktów w postaci istniejących w wymiarze materialnym towarów, rzeczywiście świadczonych usług, lub konkretnych wartości niematerialnych.

Działanie to może zagrażać interesom majątkowym szerokiego grona konsumentów, którzy zachęteni obietnicą korzyści nie tylko przystąpią do systemu i przeznaczą swoje środki finansowe na zakup jednej z oferowanych przez przedsiębiorcę Licencji, ale także zaoferują innym konsumentom nabycie Licencji i przystąpienie do systemu.”.

UZASADNIENIE

Postanowieniem nr 66 z dnia 25 października 2018 r. (sygn. RGD-610-10/18/MLM) Prezes

Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako: Prezes Urzędu) wszczął przeciwko CL Singapore Pte. Ltd z siedzibą w Singapurze (dalej także jako: CLS lub Spółka), postępowanie w zakresie zarzutu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na stosowaniu nieuczciwej praktyki rynkowej w postaci założenia, prowadzenia i propagowania systemu promocyjnego typu piramida, o której mowa w art. 7 pkt 14 w zw. z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2017r. poz. 2070), poprzez założenie, prowadzenie i propagowanie sieci niezależnych przedstawicieli zwanej NetLeaders wynagradzanych w oparciu o opracowany tzw. Plan Wynagrodzeń NetLeaders, który to system uzależnia wynagrodzenie lub inne korzyści materialne otrzymywane przez jego uczestników przede wszystkim od wprowadzenia innych konsumentów do systemu, a nie od sprzedaży produktów.

[1] Szczególnie uzasadnione podejrzenie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Informacje znajdujące się w posiadaniu Prezesa UOKiK wskazują, iż istnieje szczególnie uzasadnione podejrzenie, że CL Singapore Pte. Ltd z siedzibą w Singapurze może stosować praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, które mogą spowodować niekorzystne skutki oraz znaczne straty finansowe dla szerokiego kręgu konsumentów, o czym jest mowa w dalszej części niniejszego uzasadnienia.

W tych okolicznościach zasadne jest podanie informacji o powyższym do publicznej wiadomości. Zgodnie bowiem z art. 73a ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2019 r. poz. 369) (dalej jako: ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów), jeżeli z informacji zgromadzonych w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wynika, że istnieje szczególnie uzasadnione podejrzenie, że przedsiębiorca dopuszcza się praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, która może spowodować znaczne straty lub niekorzystne skutki dla szerokiego kręgu konsumentów, Prezes Urzędu podaje do publicznej wiadomości, w tym na stronie internetowej Urzędu, zgromadzone w toku postępowania informacje o tym zachowaniu i jego prawdopodobnych skutkach. Rozstrzygnięcie w przedmiocie podania do publicznej wiadomości ww. informacji, następuje w drodze postanowienia. Na postanowienie to stronie służy zażalenie.

[2] Szczególnie uzasadnione podejrzenie bezprawności zachowania Spółki.

Ustalenia oraz dowody zgromadzone na obecnym etapie prowadzonego postępowania, pozwoliły na uznanie, że działanie Spółki - w zakresie postawionego zarzutu - może stanowić praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zgodnie z tym przepisem, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, przy czym, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, rozumie się godzące w nie, sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami działania przedsiębiorcy. Praktyki takie polegają w szczególności na stosowaniu nieuczciwych praktyk rynkowych, o których mowa w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

W odniesieniu do postawionego w postępowaniu zarzutu, należy stwierdzić, że w ocenie Prezesa Urzędu, Spółka może stosować praktykę polegającą na założeniu, prowadzeniu i propagowaniu systemu promocyjnego typu piramida, o której mowa w art. 7 pkt 14 w zw. z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2070).

Przepis art. 4 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom stanowi, że

za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się w szczególności praktykę rynkową wprowadzającą w błąd oraz agresywną praktykę rynkową, a także stosowanie sprzecznego z prawem kodeksu dobrych praktyk. Art. 7 tej ustawy zawiera natomiast katalog praktyk rynkowych wprowadzających w błąd, uznawanych za nieuczciwe w każdych okolicznościach.

Z kolei art. 7 pkt 14 tej ustawy uznaje za wprowadzającą konsumentów w błąd nieuczciwą praktyką rynkową, zakładanie, prowadzenie lub propagowanie systemów promocyjnych typu piramida, w ramach których konsument wykonuje świadczenie w zamian za możliwość otrzymania korzyści materialnych, które są uzależnione przede wszystkim od wprowadzenia innych konsumentów do systemu, a nie od sprzedaży lub konsumpcji produktów.

Aby działania przedsiębiorcy mogły zostać uznane za nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w przywołanym wyżej przepisie, koniecznym jest wypełnienie łącznie następujących przesłanek tj;

- przedsiębiorca musi utworzyć, prowadzić lub propagować określony system promocyjny;
- w ramach systemu konsument musi wykonywać świadczenie za możliwość (obietnicę) uzyskania korzyści materialnych;
- korzyści te uzależnione są przede wszystkim od wprowadzenia innych konsumentów do systemu, a nie od sprzedaży czy konsumpcji produktów.

Zdaniem Prezesa Urzędu działania przedsiębiorcy związane z utworzeniem, prowadzeniem rozwijaniem i propagowaniem sieci NetLeaders w oparciu o obowiązujący system wynagradzania tj. Plan Wynagrodzeń NetLeaders mogą wskazywać na założenie, prowadzenie oraz propagowanie przez CLS systemu promocyjnego typu piramida.

Spółka CL Singapore Pte. Ltd z siedzibą w Singapurze, jest prywatną spółką z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Przedmiotem działania Spółki jest pozostała działalność w zakresie tworzenia oprogramowania oraz programowanie.

Przedsiębiorca zajmuje się wprowadzeniem na rynek kryptowaluty DasCoin, a także dystrybucją Licencji, na podstawie których użytkownicy uzyskują dostęp do korzystania z technologii blockchain oraz otrzymują tzw. **cykle (tokeny)** dające rzekomo uprawnienia do zakupu produktów i usług oferowanych przez CLS, w tym do nabycia jednostek kryptowaluty DasCoin.

CLS organizuje i zarządza globalną siecią niezależnych przedstawicielstw określaną jako **Netleaders**.

Jak wynika z dotychczasowych ustaleń Prezesa Urzędu, Spółka oferuje produkty tzw. Licencje których cena wynosi od 100 euro do ponad 25.000 euro (w zależności od rodzaju). Sama Licencja to umowa o korzystanie z technologii Blockchain. Zgodnie z pkt 1 i 3 umowy Licencji Netleaders, w zamian za opłatę za Licencję licencjobiorca otrzymuje jednostki pojemności przechowywane w portfelu WebWallet tzw. cykle, którymi może płacić za usługi oferowane przez sprzedawcę Licencji. Aktualnie nie ma jednak możliwości dokonywania płatności cyklami, co więcej, większość usług (rzekomo dostępnych dla użytkowników/licencjobiorców) jest dopiero w fazie planów lub testów.

Reasumując, za określoną wpłatę pieniędzy tytułem zakupu Licencji nabywcy nie otrzymują praktycznie żadnych produktów w postaci istniejących w wymiarze materialnym towarów, rzeczywiście świadczonych usług, lub konkretnych wartości niematerialnych. Również dostępne w ramach Licencji „monety” kryptowaluty DasCoin nie stanowią żadnej wymiernej korzyści bowiem przedsiębiorca nie umożliwia regulowania jakichkolwiek zobowiązań na rzecz Spółki tą „walutą”.

Wpłacając zatem daną ilość euro, w związku z zakupem Licencji, nabywca otrzymuje obietnicę dostępu do zdefiniowanych przez przedsiębiorcę usług, które obecnie nie są jednak wykonywane. Nie ma żadnej pewności czy i kiedy te usługi będą udostępnione licencjobiorcom. Jedynymi „konkretami” w tej sprawie są: wpłata za Licencje oraz

fakt zachęcania do tworzenia struktury sprzedażowej przez wprowadzanie innych osób do uczestniczenia w systemie.

Istotą analizowanej praktyki rynkowej jest utworzenie struktury (system promocyjny) typu piramida i propozycja zachęcania innych do udziału w tym systemie, której to propozycji towarzyszy obietnica korzyści w zamian za pozyskanie kolejnego uczestnika. Takie cechy posiada system Netleaders obejmujący sieć Niezależnych Przedstawicieli, wynagradzanych za budowę sieci oraz jej rozwój.

Zgodnie z Planem Wynagradzania Netleaders system wynagrodzeń opiera się na różnego rodzaju korzyściach/bonusach. Niezależni Przedstawiciele Netleaders nie sprzedają jednak produktów Spółki (Licencji) bezpośrednio, zajmują się oni jedynie „polecaniem” nabycia Licencji innym osobom. Wynika stąd, że Przedstawiciele, którymi mogą zostać również konsumenci, nie są w sposób bezpośredni wynagradzani od sprzedaży, bowiem jej nie dokonują. Sam fakt określania ich wynagrodzenia w zależności od wartości wykupowanej Licencji przez osobę, która została zachęcona do zakupu przez danego Niezależnego Przedstawiciela służy jedynie do określenia ostatecznej wysokości tego wynagrodzenia. Co więcej, Niezależny Przedstawiciel może „werbować” także innych uczestników, którzy zostaną Niezależnymi Przedstawicielami, jeżeli tak zdecydują. Jak zapisano w Planie Wynagradzania Netleaders to sieć oparta na „systemie poleceń”. Aby zostać jej uczestnikiem, potencjalny Właściciel Licencji lub Niezależny Przedstawiciel musi zostać zarekomendowany przez osobę już zarejestrowaną w sieci. Im więcej osób zostanie pozyskanych do struktury i dokona zakupu produktów CLS, tym większy przychód i zysk osiągnie w danym czasie Spółka, przy czym - jak wykazano wcześniej - w związku z wydatkowaniem środków na zakup Licencji nabywcy nie uzyskują żadnych realnych wartości czy korzyści.

Zdaniem Prezesa Urzędu okoliczności faktyczne sprawy wskazują, że działania Spółki wypełniają wszystkie, wskazane wyżej, przesłanki art. 7 pkt 14 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym a utworzony i propagowany przez tego przedsiębiorcę system Netleadres ma cechy piramidy.

[3] Szczególnie uzasadnione podejrzenie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów oraz interesu publicznego.

W ocenie Prezesa Urzędu, w niniejszej sprawie zachodzi **szczególnie uzasadnione podejrzenie, iż opisane powyżej zachowania Przedsiębiorcy godzą w zbiorowe interesy konsumentów**. Adresatem oferty przedsiębiorcy może być każdy konsument, potencjalny klient. Propagowanie systemu w Internecie skutkuje, że zarzucaną praktyką może być objęta nieograniczona liczba konsumentów, których nie sposób zindywidualizować. Z tego względu interes konsumentów, naruszony w wyniku działań podejmowanych przez Spółkę, nie stanowi sumy indywidualnych interesów poszczególnych klientów, lecz ma charakter zbiorowy. Ciężar i rodzaj naruszeń oraz szeroki krąg podmiotów, mogących zostać objętych zasięgiem działania bezprawnych zachowań CLS, wskazują na szczególnie uzasadnione podejrzenie zagrożenia interesu publicznego.

[4] Ryzyko spowodowania znacznych strat lub niekorzystnych skutków dla szerokiego kręgu konsumentów.

Opisane powyżej zachowanie przedsiębiorcy może spowodować **znaczne straty dla szerokiego kręgu konsumentów**.

Należy bowiem zauważyć, że treść art. 7 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, wskazuje w sposób jednoznaczny, że naruszenie polegające na prowadzeniu systemu typu piramida jest tożsame z wprowadzaniem konsumentów w

błąd. Co więcej, wprowadzające w błąd działania przedsiębiorcy, w każdych okolicznościach należy uznać za działanie sprzeczne z dobrymi obyczajami, natomiast w wypadku piramidy finansowej to założenie, prowadzenia lub propagowanie tego systemu promocyjnego może doprowadzić do naruszenia interesów konsumentów, w tym również w sposób istotny, mamy tu bowiem do czynienia z działaniami przedsiębiorcy objętymi tzw. czarną listą nieuczciwych praktyk handlowych, które ustawodawca z góry (a priori) uznał za nieuczciwe¹. Katalog taksatywnie wskazanych w art. 7 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym praktyk stanowi zatem esencję nieuczciwości praktyk rynkowych, związanych z wpływaniem na decyzje konsumentów poprzez wprowadzenie ich w błąd co do oferty/produktu. Niewątpliwie zakup Licencji wiąże się z dokonaniem określonego wydatku natomiast zwrotnie nabywca otrzymuje jedynie obietnicę dostępu do określonych usług oraz możliwość uzyskania dodatkowej korzyści, w zamian za zachęcania innych do zakupu Licencji. Korzyści te stanowią jednak tylko nieznaczną część wpływu z tytułu zakupu Licencji stąd wniosek, że zamiarem Spółki jest przede wszystkim zapewnienie rozwoju sieci poprzez „dopływ” nowych członków i w ten sposób zagwarantowanie stałych wpływów, z których pewna część zostanie przeznaczona na wypłaty, natomiast pozostała pozostanie do dyspozycji przedsiębiorcy. W tym miejscu należy także wskazać, że cechą piramidy jest to, że ostatecznie w pewnym momencie, z uwagi na to, że możliwość werbowania nowych członków jest ograniczona, system upada i w końcowym efekcie członkowie struktury tracą zgromadzone środki finansowe, ułożone w piramidzie. To właśnie dlatego zakładanie, prowadzenie lub propagowanie systemów promocyjnych, o których mowa w art. 7 pkt 14 upnpr, z góry uznawane jest za działanie będące nieuczciwą praktyką rynkową, w każdych okolicznościach wprowadzającą w błąd. W ocenie Prezesa Urzędu z takimi systemami mamy do czynienia w okolicznościach rozpoznawanej sprawy.

Mając na uwadze wszelkie poczynione powyżej ustalenia faktyczne i prawne Prezes Urzędu postanowił jak w sentencji niniejszego postanowienia.

Stosownie do treści art. 73a ust. 2 i art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zw. z art. 479²⁸ § 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1822) - od niniejszego postanowienia przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodnia od dnia jego doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury w Gdańsku.

¹ Por. A. Michalak, Przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom rynkowym. Komentarz. Warszawa 2008

